

til, at den erhvervsdrivende kan have lagt et stort arbejde i fremstillingen eller tilpasningen af varen, og at varen ofte er tilvirket til et særligt formål og efter bestemte mål, således at den ikke uden videre kan sælges til anden side. Forbrugerstyrelsen har i sin Årbog 1989, s. 9-11, givet udtryk for lignende synspunkter.

Justitsministeriet kan tilslutte sig den rejste kritik og finder, at den vidtgående fortrydelsesret for forbrugere i bestillingskøb bør begrænses.

Som nævnt ovenfor under pkt. 2.1. er der for så vidt angår aftaler om enkeltstående tjenesteydelser ikke fortrydelsesret, hvis den erhvervsdrivendes besøg sker efter forudgående anmodning fra forbrugeren. Dette gælder, uanset om anmodningen er fremsat telefonisk eller i forbindelse med en personlig henvendelse til den erhvervsdrivende.

På denne baggrund foreslås det, at køb af særligt fremstillede eller tilpassede varer skal være omfattet af de regler, som gælder for enkeltstående tjenesteydelser.

3. Fortrydelsesret vedrørende forbrugerforsikring

Lovforslaget går endvidere ud på at ændre reglerne om fortrydelsesret vedrørende forsikringer, der tegnes af forbrugere, således at der gennemføres en almindelig fortrydelsesret for forbrugerforsikring og en almindelig fortrydelsesret ved tegning af livsforsikring.

Forslaget må i den forbindelse anses som en vigtig styrkelse af retsstillingen for forbrugeren, der får en lovfæstet almindelig ret til at træde tilbage fra en forsikringsaftale inden for en frist af 14 dage.

Hertil kommer, at forsikringsbranchen i en henvendelse til Justitsministeriet har anført, at de gældende regler om fortrydelsesret ved forsikringsaftaler bør forenkles, for eksempel således, at der – med visse undtagelser – gennemføres en almindelig regel om fortrydelsesret for forsikringer, der er tegnet ved forbrugerftaler.

Forslaget er endelig for en dels vedkommende en opfyldelse af bestemmelsen i artikel 15 i EF's andet livsforsikringsdirektiv, jf. herom nedenfor i pkt. 3.2.3.

3.1. Gældende ret

Forsikringsaftaleloven indeholder ikke regler om fortrydelsesret for forsikringstagere ved tegning af forsikring, hverken i almindelighed eller med hensyn til særlige typer af forsikring.

Lov om visse forbrugerftaler giver heller ikke en generel fortrydelsesret for forbrugere, der tegner forsikringsaftaler.

Efter denne lov er der kun fortrydelsesret for forbrugeren, hvis aftalen er indgået uden for fast forretningssted (lovens kapitel 3, herunder dørsalg) eller aftalen er indgået ved fjernsalg (lovens kapitel 4, herunder postordresalg). Vil en forsikringstager benytte sin fortrydelsesret, skal han meddele dette til forsikringsselskabet inden for en frist på 7 dage, efter at han har fået forsikringsbetingelserne i hænde.

Et forsikringsselskab har pligt til skriftligt at underrette kunden om fortrydelsesretten i forbindelse med indgåelse af forsikringsaftaler, der er omfattet af loven. Dette sker i praksis ved anvendelse af særlige formularer. Disse formularers tekst er fastlagt i bekendtgørelse nr. 887 af 23. december 1987 vedrørende oplysning om fortrydelsesret i henhold til lov om visse forbrugerftaler. Valget af formular afhænger af, hvilket af lovens kapitler aftalen falder ind under.

3.2. Lovforslaget

3.2.1. Almindelig fortrydelsesret i forbrugerforsikring

De foreslåede regler indeholder en almindelig fortrydelsesret vedrørende forsikring, der indgås ved forbrugerftaler.

Fortrydelsesretten skal ikke længere kun gælde forsikringer, der tegnes uden for forsikringsselskabets faste forretningssted eller ved fjernsalg. Fortrydelsesretten skal gælde for alle forbrugerforsikringer, som ikke af særlige grunde er undtaget fra loven.

Gennemførelse af en almindelig fortrydelsesret i forbrugerforsikring skal ikke alene anses som en forbedring af forbrugerenes retsstilling. En fastlæggelse af ensartede regler for de forskellige typer af forsikringsaftaler, som indgås af forbrugere, vil også være en administrativ lettelse for forsikringsselskaberne. I selskaberne vil man nu ikke længere ved indgåelsen af hver enkelt forsikringsaftale skulle foretage det – undertiden ganske vanskelige – skøn over, om en aktuel aftale vil falde ind under reglerne om henholdsvis aftaler indgået uden for fast forretningssted eller fjernsalg.

Ved udarbejdelsen af forslaget om indførelse af en almindelig fortrydelsesret for forbrugerforsikring har Justitsministeriet efter anmodning fra Assurandør-Societetet overvejet, om for eksempel lovpligtig motoransvarsforsikring eller bygningsbrandforsikring burde undtages fra den almindelige fortrydelsesret.

Aftaler om lovpligtig motoransvarsforsikring og bygningsbrandforsikring kan imidlertid allerede i dag være undergivet fortrydelsesret. Hvis sådanne aftaler indgås uden for forsikringsselskabets faste